

Yurt dışında yerleşik bir Avukata ödenen ücret için gelir vergisi tevkifatı yapılıp yapılmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.16.01-KVK 3-733
Tarih	24.02.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.16.01-KVK 3-733

24/02/2012

Konu : Yurt dışında yerleşik bir Avukata ödenen ücret için gelir vergisi tevkifatı yapılıp yapılmayacağı.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, Şirketiniz tarafından kauçuk malzemesi ithalatı yapıldığı, malları ithal edilen firma ile Şirketiniz arasındaki bir anlaşmazlıktan dolayı karşı firmaya uluslararası ticaret davası açıldığı, davanın Fransa'da yerleşik bir avukat vasıtası ile takip edildiği, hizmet veren avukatın Türkiye'de herhangi bir iş yeri ve irtibat bürosu bulunmadığı, ödemelerin fatura karşılığı banka kanalı ile yapıldığı belirtilerek, yapılan ödemeler üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılıp yapılmayacağı hususunda bilgi talep edildiği anlaşılmakta olup, Başkanlığımız görüşleri aşağıda açıklanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 3 üncü maddesinde, Türkiye'de yerleşmiş olanlar ile resmi daire ve müesseselere veya merkezi Türkiye'de bulunan teşekkül ve teşebbüslere bağlı olup adı geçen daire, müessese, teşekkül ve teşebbüslerin işleri dolayısıyla yabancı memleketlerde oturan Türk

vatandaşlarının (Bu gibilerden, bulundukları memleketlerde elde ettikleri kazanç ve iratları dolayısıyla Gelir Vergisine veya benzeri bir vergiye tabi tutulmuş bulunanlar, mezkur kazanç ve iratları üzerinden ayrıca vergilendirilmezler.) Türkiye içinde ve dışında elde ettikleri kazanç ve iratların tamamı üzerinden vergilendirilecekleri hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun 4 üncü maddesinde, ikametgahı Türkiye'de bulunanlar ile bir takvim yılı içinde Türkiye'de devamlı olarak altı aydan fazla oturanların Türkiye'de yerleşmiş sayılacağı, 6 ncı maddesinde, Türkiye'de yerleşik olmayan gerçek kişilerin sadece Türkiye içinde elde ettikleri kazanç ve iratlar üzerinden vergilendirileceği hükümlerine yer verilmiş, Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendinde, serbest meslek faaliyetlerinin Türkiye'de icra edilmesi veya Türkiye'de değerlendirilmesi, anılan maddenin son fıkrasında ise, değerlendirmeden maksat, ödemenin Türkiye'de yapılması veya ödeme yabancı memlekette yapılmışsa, Türkiye'de ödeyenin veya nam ve hesabına ödeme yapılanın hesaplarına intikal ettirilmesi veya kârından ayrılması olduğu düzenlemesi yer almaktadır.

Öte yandan, Gelir Vergisi Kanunu'nun 94 üncü maddesinde, vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar ile vergi tevkifatına tabi kazanç ve iratlar sayılmış olup, anılan maddenin birinci fıkrasının (2-b) alt bendinde, yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden tevkifat yapılacağı hükme bağlanmış, tevkifat oranı 03/02/2009 tarihli ve 2009/14593 sayılı BKK ile 03/02/2009 tarihinden geçerli olmak üzere) %20 olarak belirlenmiştir.

Diğer taraftan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması'nın "Serbest Meslek Faaliyetleri" başlıklı 14 üncü maddesinde;

" 1. Bir Akit Devlet mukiminin serbest meslek faaliyetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetler dolayısıyla elde ettiği gelir, yalnız bu Devlette vergilendirilebilecektir. Bununla beraber, eğer bu faaliyetler diğer Devlette icra edilirse ve eğer:

a) Kişi bu diğer Devlette bu faaliyetleri icra etmek için sürekli kullanabileceği bir sabit yere sahip ise; veya

b) Kişi bu diğer Devlette, söz konusu faaliyetleri icra etmek amacıyla, 12 aylık herhangi bir kesintisiz dönemde, bir veya birkaç seferde 183 gün veya daha fazla kalırsa;

söz konusu gelir, aynı zamanda diğer Akit Devlette de vergilendirilebilir.

Böyle bir durumda olayına göre, ya yalnızca söz konusu sabit yere atfedilebilen gelir, ya da yalnızca bu diğer Devlette bulunulan süre içinde icra edilen faaliyetlerden elde edilen gelir bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

....

3."Serbest meslek faaliyetleri" terimi, özellikle bağımsız olarak yürütülen bilimsel, edebi, artistik, eğitici ve öğretici faaliyetleri, bunun yanı sıra, doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, dişçilerin, muhasebecilerin bağımsız faaliyetlerini ve özel mesleki bilgi ve maharet gerektiren diğer faaliyetleri kapsamına alır."

hükümlerine yer verilmiştir.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, Şirketinizin yurt dışındaki firmaya açmış olduğu davaya bakan Fransa mukimi avukatın elde ettiği gelir serbest meslek kazancı niteliğinde olup, avukatın faaliyetini icra etmek için Türkiye'de sürekli kullanabileceği sabit bir yere sahip olmaması veya Türkiye'de 12 aylık herhangi bir kesintisiz dönemde, bir veya birkaç seferde 183 gün veya daha fazla kalmaması halinde, avukatın elde ettiği gelir yalnızca Fransa'da vergilendirilecek olup, Şirketiniz tarafından yapılan ödemeler üzerinden tevkifat yapılmayacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026